

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

sua fulciatur, omnibus exemplum præbens, ne seiplos ingerant, sed vocationem suam expectent. Nemo sibi ipsi sumit honorem: sed qui vocatur à Deo, tanquam & Aaron, Hebr. 5. v. 4.

Ante porticum templi Salomonis statuta erant duæ columnæ, quæ vocabantur Jachin, & Booz, 1. Reg. 7. v. 21, hoc ipso præfiguratum est, quemlibet verbi Præconem inter duas quasi columnas in templum intrare debere, ex unâ parte se confirmans verbo divino, quod prædicat: ex altera parte, vocatione sua, si fortè res adversæ & tentationes exsurgant: secus animam suam justificare non poterit; & quis honorificabit exhonorentem animam suam? Sir. 10. v. 32. *Non fortunat Deus labores eorum, qui non sunt vocati, & quanquam salutaria quadam asserant, tamen nihil adificiant,* scribit B. Lutherus: Quomodo enim prædicabunt, nisi mittantur, Rom. 10. v. 15.

Legati Magnatum & Principum ex instructione eorundem, non quod sibi commodum videtur, loqui tenentur: Ita verbi Præcones pro Christo legationem funguntur, 1. Cor. 5. v. 20. ideo instructionem suam observantes, si quid loquantur, quasi sermones Dei loquantur, 1. Petr. 4. v. 11. non addentes quicquam, nec detrahentes, Deut. 4. v. 2. h. e. non aliud prædicent Evangelium, quàm quod Apostoli prædicarunt, Gal. 1. v. 12. sed fideliter custodiant Scripturæ depositum, 2. Tim. 1. v. 14.

Hoc si fecerint, potentissimum defensorum habent, qui enim illos tangit, pupillam oculi ejus tangit,

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, quarum

1. *Confessionem ede.* Hæc in re Baptista nobis exemplo suo laudabili prævit: Confessus est enim & non negavit, & confessus est, quia non sum ego Christus. Id ipsa necessitas efflagitat. Credidi propter quod locutus sum, Plal. 116. v. 10.

Quod si fidei confessionem rectè edere velimus, fiat necesse est exemplo Joannis,

1. *Intrepidè.* 1. Petr. 3. v. 13. 14. Sir. 4. v. 33.

2. *Bibliè.* Johannes mediante testimonio Scripturæ & quidem dicto Esaia confessionem suam edidit, cap. 40. v. 3.

Idem fecit Paulus coràm Rege Agrippa, Act. 26. v. 22. Hæc via tutissima est. Qui piam doctrinam rectè custodierint, seu observaverint, Sancti reputabuntur, Sap. 6. 11.

3. *Candidè,* sine omni æquivocatione. Johannes sub nomine Elia & Prophetæ latere potuisset, quia ipse Christus eum Prophetam appellat, Matth. 11. v. 9. 14. & Archangelus Gabriel ex Mal. 4. v. 5. eum ita descriplerat, quod in spiritu & virtute Helia præcessurus sit Messiam, Luc. 1. v. 17. sed quia Judæos sinistrè id intelligere animadvertibat, & pro Elia Thesbite eum habebant, quem reversurum & visibiler in terris versaturum opinabantur, rotundè confitetur iniquis: Non sum Elias, neque Propheta.

Ita & nos ingenuè profiteamur oportet, ut sermo noster, est est, non non sit, quod autem his abundantius est, à malo est, Matth. 5. v. 37. & pertinet ad nequitiam hominum & astutiam, ad circumventionem erroris, Eph. 4. v. 14.

4. *Integrè*, Omnes enim fidei articuli quasi concatenati sunt, quorum nullum, salvâ manente conscientia reticere possumus, hinc Jac. 2. v. 10,

5. *Firmè*. Ne deterreri nos patiamur, sed veritatem liberè profiteamur, quæ magna est, & prævalet, 3. Esdr. 4. v. 41.

En! hoc modo confessionem nostram instigare tenemur, si gratiam DEI in cælo conservare velimus: Qui enim ex utraque parte claudicat, ut Israëlita tempore Eliæ, 1. Reg. 18. v. 11. aut nec calidus nec frigidus est, eum Dominus evomer ex ore suo, Apoc. 3. v. 16.

Judas confessorem notat. Sed quid fecit? Accepit triginta argenteos, & ita Dominum & Magistrum suum prodidit, Matth. 26. v. 15. Hoc idem faciunt hypocritæ, nominetenus Confessores sunt: sed interea accipiunt argenteos proditorios, nempe ut Hugo id explicavit: decem à concupiscentia oculorum, decem à concupiscentiâ carnis, & decem à superbia vitæ, 1. Joh. 2. v. 16. idèò cautius agamus necesse est, ardentè ad Deum orantes:

Verbum tuum fatebor,

In orbe pessimo,

Minister appellabor,

Petula non vito.

Fac veritati nunquam

Renunciare me,

Nec excidam fac unquam

A Christiana spe.

II. *Viam Domini dirige*. Id quidem propriè Baptistæ munus fuit, sed adhuc hodie ad Christianos quoque pertinet, ut & illi debito modo Christo viam parent, si eum apud se diverti & habitationem facere velint. Non enim introibit in malevolam ani-

mam, nec habitabit in corpore peccatis subdito, Sam. 1. v. 4.

Id fieri necesse est per seriam pœnitentiam. Nos hic in deserto habitamus, ubi montes & valles, stipites & saxa occurrunt, idèò remotione & purificatione opus est, si Rex gloriæ ad nos intrare debeat, Ps. 24. 7.

Per montes intelligitur superbia & præsumptio. Quem admodum enim illi, præ aliâ terra eminent: ita & elati palmam aliis præripere satagunt. Posuerunt in cælo os suum, & lingua eorum transivit in terra, Psal. 73. v. 9. verùm Deus abominatur tales, idèò humiliemur sub potenti manu Dei, nolentes invitos trahit, oculos superbiorum humiliat, Psal. 18. v. 28.

Valles norant spirituales tentationes, quibus animus angitur, ut preces ex profundis prodeant, Psal. 130. Has valles solario repleri oportet, juxta Dei mandatum, Esa. 40. v. 1. 2. Has consolationes auditores suscipiant, sicut terra venientem super se bibit imbrem, Hebr. 6. v. 7. Deoque debitas gratias agant, ut David, Psal. 119. v. 92.

Stipites & lapides sunt varia scandala, quæ removenda sunt, ut non modò ipsi innocenter vivamus, sed & à mundo nos immaculatos custodiamus, Jac. 1. v. 27. Sir. 13. v. 1.

O dilecti! valdè oportunitum est, sententiam peccatorum exhaurire: inveniuntur in impiis magni peccatorum montes, qui secundum duritiam & impœnitens cor thesaurizant sibi iram in die iræ, & revelationis justi judicii Dei, Rom. 2. v. 5.

Offerunt se quoque profundi colles in fidelibus, qui sæpè arescunt præ timore & expectatione eorum, quæ supervenient universò Orbi, Luc. 21. v. 26.

Offenduntur quoque stipites & saxa scandalorum, mundus enim totus in malo ligno est positus. 1. Joh. 5. v. 19. Sap. 4. v. 12.

Quisquis igitur potest, removeat, abjiciat, & amoliat offendicula, & iter faciat ei, qui vehitur cum suavitate; Dominus nomen illi, Psal. 68. v. 5.

III. *Teipsum despicere.* Johannis Baptista insignis, sanctus & excellens vir fuit, de quo tunc Esaias, tunc Malachias in V. T. prædixerunt, Esa. 40. v. 3. Mal. 3. v. 1. Archangelus Gabriel nativitatem ejus annuntiaverat, quod ex Zacharia & Elisabetha senibus & effætis nascendus foret, Luc. 1. v. 23. ipse egregiis donis à Deo ornatus, vitam duram agebat, unde quilibet ferè in opinione erat, ipsum Messiam esse: præterea ipse Christus præclaro hoc testimonio eum ornaverat, quod plus esset, quàm Propheta, imò maximus inter natos mulierum, Matth. 17. v. 9. 11. Verùm propterea non effertur, sed ex modesta animi humilitate ad pedes Christi se dejicit, non dignum se asserens, qui solvat corrigiam calceamenti ejus.

Hoc exemplum omnes, quos Deus super alios evertit, & præclaris donis ornavit,

intuerti debent, ne arrogantiùs de se sentiãt, quàm oportet, Rom. 12. v. 3. Sir. 3. v. 19. 20.

Cum Moses descenderet de monte Sinai, & experiretur, quod splenderet cutis faciei suæ, velamen posuit super faciem suam, Exod. 34. v. 29. Quod si talibus à Deo instructus es donis, quæ splendorem de se præbent, quæ alios in admirationem rapiunt, noli propterea superbire: sed velamine humilitatis contege te, & alios superiores teipso arbitrare, Phil. 2. v. 3. Si humilis es, quisquis es, magnus es. Fluenta gratiæ deorsum, non sursum fluunt. Qui vilis sibi, Deo magnus, qui sibi placet, Deo displicet. 1. Petr. 5. v. 5.

Exempla humilitatis exaltatæ sunt, Ruth, Ruth. 2. v. 13. David, 1. Sam. 16. v. 12. Esther, c. 2. v. 15.

Semper igitur humilitatem vobis commẽdatam habeatis. Cogitas magnam constituere fabricam celsitudinis, de fundamento prius cogita humilitatis, ait Augustinus. Humilem spiritu suscipiet gloria, Prov. 29. v. 23. nempe Regnum decoris & diadema speciei, Sap. 5. v. 17. Id nobis Deus largiatur, per & propter Christum, Amen.

IN FESTO NATIVITATIS CHRISTI.

Evangelium Luc. 2. v. 1 - 15.

EXORDIUM.

TRia saltem exempla in sacris occurrunt, quæ Magnatum Natales solenniter celebratas, memorant; qui tamẽ aliis parùm gaudii attulerunt, sed potiùs in luctum & squalorẽ eosdem conjeecerunt.

Cum enim Pharaon Natalem diem ageret, pistorum princeps vita privatus & in pa-

tibulo suspensus est, Genes. 40. vers. 22. Antiochus quoque Syriæ Rex, in die Natalis sui Judæis multa mala intulit, eosdemque cum amarâ necessitate ad sacrificia gentilium duxit, 2. Maec. 6. v. 7.

Quantæ Herodes Rex Tragediæ autor fuerit Natali suo, id Johannes Baptista, qui instin-